

8BLG10

Grundläggande biomedicinsk laboratorievetenskap, 30 hp

Basic Biomedical Laboratory Science, 30 credits

Programkurs

Medicinska fakulteten

Gäller från: hösttermin 2016

Kursplan

Fastställd av

Utbildningsnämnden för grund- och
avancerad nivå

Diarienummer

Dnr Liu-2015-02322

Fastställandedatum

2016-01-19

Reviderad

2016-05-24

Huvudområde

Biomedicinsk laboratorievetenskap – BLA

Utbildningsnivå

Grundnivå

Fördjupningsnivå

G1X

Kursen ges för

Biomedicinska analytikerprogrammet

Särskild information

Kursen är den första kursen på biomedicinska analytikerprogrammet och utgör termin ett.

Förkunskapskrav

För tillträde till kursen krävs grundläggande behörighet samt särskild behörighet enligt områdesbehörighet A12 (Biologi 2, Fysik 1a/1b1 + 1b2, Kemi 2, Matematik 3b/3c) eller områdesbehörighet 12 (Biologi B, Fysik A, Kemi B, Matematik C)

Mål

Kunskap och förståelse

Efter avslutad kurs förväntas den studerande kunna:

- Förklara kunskapssynen som problembaserat lärande (PBL) bygger på,
- beskriva processer relevanta för sitt eget och basgruppens lärande,
- beskriva hälso- och sjukvårdens samt socialtjänstens uppdrag,
- förklara grunderna för evidensbaserad verksamhet,
- redogöra för riskmoment vid laboratiemedicinskt arbete med kemikalier och biologiskt material och relatera till gällande säkerhetsföreskrifter, lagar och förordningar som styr klinisk laborieverksamhet
- beskriva biomedicinska analytikers profession och roll i vårdkedjan och i relation till övriga verksamheter,
- definiera och beskriva begrepp, utrustning, metodik och statistik inom biomedicinsk laboratorievetenskap,
- identifiera principer för kemiska och biokemiska reaktioner inom biomedicinsk laboratorievetenskap,
- beskriva pro- och eukaryota cellers struktur, komponenter, funktion och livscykel,

- tillämpa medicinsk terminologi för att identifiera och beskriva uppbyggnad och funktion hos olika vävnader,
- redogöra för kroppens behov av vätska, näring och energi för att upprätthålla normal funktion.

Färdighet och förmåga

Efter avslutad kurs förväntas den studerande kunna:

- Förklara problembearbetningsprocessen och visa förmåga att identifiera lärandebehov,
- identifiera kommunikationsmönster i en grupp och förklara hur dessa påverkar grupprocessen,
- identifiera behov av förbättring och ge exempel på förbättringsarbete med lämpliga verktyg inom biomedicinsk laboratorievetenskap,
- förbereda, utföra och dokumentera laborativt arbete samt tillämpa precision och riktighet för att bedöma laboratoriemedicinsk analyskvalitet,
- självständigt utföra beräkningar och beredningar av reagens och buffertlösningar,
- genomföra kapillär- och venprovtagning under handledning,
- praktiskt tillämpa grundläggande kunskaper inom biomedicinsk laboratorievetenskap vid koncentrationsbestämning, prokaryot och eukaryot cellodling, färgning av vävnadspreparat samt identifiering av celler och vävnader i mikroskop.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Efter avslutad kurs förväntas den studerande kunna:

- Söka litteratur och demonstrera kritiskt förhållningssätt i valet av medicinska kunskapskällor,
- motivera betydelsen av att i den kommande professionen ha en helhetssyn på människan och hennes hälsa,
- reflektera över egna värderingar utifrån ett mångfaldsperspektiv,
- beskriva konsekvenser av etiska ställningstaganden baserat på etiska principer, lagar och evidens,
- förklara betydelsen av laboratoriemedicinsk kvalitetssäkring och rimlighetsbedömning av analysresultat samt diskutera felkällor.

Kursinnehåll

Kursens huvudsakliga innehåll är grundläggande biomedicinsk laboratorievetenskap inom biokemi, cell- och molekylärbiologi samt medicinsk vetenskap och fysiologi (24 hp). Kursen belyser verksamhet inom klinisk laboratoriemedicin som kräver kunskaper om hela analyskedjan – från förberedelser, provtagning och analys till resultatrapportering och metodutveckling. En bred översikt av laboratorieanalyserns betydelse för all medicinsk diagnostik

inom sjukvården exemplifieras genom fältstudier inom klinisk laborieverksamhet. I denna kurs ingår även ett interprofessionellt moment; ”Professionalitet i hälso- och sjukvård samt socialtjänsten” (6 hp).

Följande specifika områden ingår:

- Biomedicinsk metrologi
- Laboratoriemedicinsk apparatlära
- Pipettering, vägning och mikroskopering
- Kapillär- och venprovtagning
- Odling av prokaryota och eukaryota celler
- Cellens uppbyggnad, metabolism och livscykel
- Kroppens energi-, närings- och vätskebehov
- Medicinsk terminologi
- Anatomi och histologi
- Laboratoriemedicinsk dokumentation, koncentrationsberäkning och laboratoriesäkerhet
- Lagar och förordningar inom laboratoriemedicin
- Laboratoriemedicinsk kvalitetssäkring och dess betydelse för en korrekt medicinsk diagnostik
- Litteratursökning och kritiskt förhållningssätt inom biomedicin
- Legitimerade biomedicinska analytikers yrkesroll och medicinska ansvarsområde; lagstiftningen inom hälso- och sjukvård och socialtjänst, hälso- och sjukvårdens samt socialtjänstens uppdrag och ansvar, kunskapssyn inom evidensbaserad verksamhet, hälsobegrepp, salutogent förhållningssätt, medicinsk etik och prioriteringskunskap
- Hållbar utveckling inom laboratoriemedicin

Undervisnings- och arbetsformer

Inom Medicinska fakulteten utgör det studentcentrerade och problembaserade lärandet grunden i undervisningen. Studenten tar ett eget ansvar för sitt lärande genom ett aktivt och bearbetande förhållningssätt till lärandeuppgifterna. Arbetsformerna utmanar studenterna att självständigt formulera frågor för lärande, att söka kunskap och att i dialog med andra bedöma och utvärdera uppnådd kunskap. Studenter arbetar tillsammans i grupper utifrån verklighetsanknutna situationer för att utveckla det egna lärandet, bidra till medstudenters lärande och för att träna samarbete. Lärarens roll är att stödja studenter i detta arbetssätt. Utbildningarna är upplagda i ämnesintegrerade teman, i teoretiska och praktiska moment som varvas under hela utbildningen. Medicinska fakultetens utbildningar samverkar under utbildningstiden i återkommande interprofessionella moment. Interprofessionellt lärande innebär att studenter från flera professioner lär med, om och av varandra. Denna arbetsform stimulerar och stödjer studentens utveckling av professionell kompetens, samt förbereder studenten för interprofessionellt lagarbete och samverkan i den kommande yrkesutövningen.

I undervisningen på denna kurs utnyttjas olika arbetsformer såsom basgrupp, laborationer, färdighetsträning, demonstrationer, föreläsningar, seminarier, kommunikationsövningar och fältstudier.

Examination

Kursen examineras genom individuell skriftlig salstentamen, individuella praktiska och skriftliga moment samt individuell portfolio. Bedömning sker fortlöpande under utbildningen och grundas på ingående obligatoriska moment. Aktivt deltagande i obligatoriska moment är en förutsättning för godkänt på kursen. Obligatoriska moment inkluderar arbete i basgrupp, laborationer, seminarier och fältstudier.

Datum för omexamination meddelas normalt senast vid det ordinarie provtillfället, härvid gäller att omfattningen skall vara densamma som vid ordinarie examination. Resurskrävande moment i denna kurs är praktiska examinationer och är begränsade till fem gånger.

Övriga examinationsformer, t ex salsskrivning, får skrivas ett obegränsat antal gånger, av de studenter som inte uppnått godkänt resultat.

Byte av examinator

Student som underkänts två gånger vid examination på kursen eller del av kursen har efter begäran rätt att få annan examinator vid förnyat examinationstillfälle, om inte särskilda skäl talar mot det.

Anmälan till examination/tentamen

Inför varje kurs anges hur anmälan till examination skall gå till.

Betygsskala

På kursen ges betyget godkänd eller underkänd.

Kurslitteratur

Litteraturlista fastställs senast två månader före kursstart av programutskottet för biomedicinska analytikerprogrammet. Obligatorisk kurslitteratur finns ej.

Övrig information

Planering och genomförande av kursen skall utgå från kursplanens formuleringar. Den kursvärdering som skall ingå i varje kurs skall därför behandla frågan om hur kursen överensstämmer med kursplanen. Kursansvarig lärare sammanställer analys av kursvärdering och ger förslag till utveckling av kursen. Analys och förslag återkopplas till studenterna, programansvarig och vid behov till

utbildningsnämnden för grund och avancerad nivå om det rör generell utveckling och förbättring.

Kursen bedrivs på sådant sätt att kunskaper om kön, könsidentitet/uttryck, etnicitet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder uppmärksammas, synliggörs och kommuniceras i utbildningen.

Om kursen upphör att ges eller genomgår större förändring erbjuds normalt examination enligt denna kursplan, vid totalt tre tillfällen inom/ i anslutning till de två terminer som följer, varav ett i nära anslutning till det första examinationstillfället.

Ämnesområde

Biomedicinsk laboratorievetenskap - BL1

Utbildningsområde

ME

Institution

Medicinska fakulteten